7-a JARO, N-o 329

LEIPZIG, 22. / 1. 1931

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA
KULTURA KAJ INTERHELPA ORGANIZO DE PROLET-ESPERANTISTOJ

APERAS SEMAJNE | REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris 12e. — GVIDANTO: E. Lanti. — SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO DE SAT: 23, rue Boyer, Paris 20e. — ADMINISTREJO: R. Lehner, Kolmstrasse 1, Leipzig O 27 (Germanio). | APERAS SEMAJNE

LABORISTARO KAJ VENENGAS-PRODUKTADO

Ĉiu scias, ke la kapitalistoj ne kompatas laboristajn vivojn k por obligi siajn profitojn ekspluatadas laŭ siaj bezonoj, t. e. senlime, siajn viktimojn. Ankaŭ oni scias, ke la barometro de "patriotismo" ĉe kapitalistoj turniĝas tute laŭ la profitakiroj . . .

Jen skribas Leman-Rusbilt *(Lehmann-Russbüldt)* la aŭtoro de l' "Sanga Internacio de Armadoj", en la nederlanda monat-eldonaĵo "For la batalilojn" interalie, laŭ raportoj en la Oficiala Jurnalo *(Journal Officiel)* de 1929, pri la franca venengaso, kiu bloviĝis lastmilite en francajn pulmojn, pro tio ke la germanoj pagis la gason dekoble pli kare. Je 15-a de decembro la franca socialista deputito Karlo Baron, inĝeniero k ĥemiisto, dum la traktado de l' milita buĝeto unuan fojon klarigis la aferon. Li argumentis: La firmo Stolzenberg, famiĝinta per la Hamburga venengas-akcidento, jam dum la milito anoncadis en svisaj gazetoj ke ĝi aĉetas sulfur-karbonaton. Tiu komercaĵo kostis en normala tempo 10 dolarojn po 100 kilogramoj. Ĝi uziĝas por la fabrikado de l' venengaso "fosgeno". En Francio produktiĝas grandkvante sulfur-karbonato apud Marsejo k Liono.

Sekve de la anoncoj de Stolzenberg la francaj produktistoj ekpensis, ke ili pli bone povus vendi la sulfurkarbonaton al tiu firmo ol al sia propra milita ministerio; ĉar Stolzenberg pagis la dekoblon, t. e. 100 dolarojn po 100 kg. Tio signifis po dektuna vagono pluson da 9000 dolaroj, nome 10 000 dolarojn anstataŭ 1000. Plue rakontis Baron, ke li kiel inĝeniero en fabriko de eksplodaĵoj en Sankta Ŝamas *(St. Chamas)* observis, ke jam meze en la milito vagonoj da sulfurkarbonato transiris la liberan limon apud Ĝenevo.

Li sciiĝis pri tio al siaj ĉefoj, sed ankaŭ poste oni lasis transiri vagonojn ŝarĝitajn per tiu ĉi komercaĵo, pri kiu Baron diris, ke "ĝi revenos en niajn (francajn) tranĉeojn kiel la plej efika malamika venengaso, ĉar la efiko de fosgeno estas 15-oble pli mortiga ol kloro". Baron faris el tio aferon de la konscienco, sendante artikolon al "La Radikalulo" *(Le Radical)* granda ĉiutaga gazeto en Marsejo: "Nia sulfur-karbonato estas sendata al Germanio, k revenas kiel fosgeno." La cenzuro malhelpis la publikigon de tiu ĉi artikolo. La plenpova generalo en tiu ĉi distrikto venigis Baron al si; ĉi tiu prezentis sin al li kun gantoj en la mano. La generalo severe observis lin, sulkigis la olimpulajn brovojn k diris: "Sinjoro inĝeniero, manoj estas faritaj por meti ilin en gantojn, k gantoj ne estas por teni enmane." Baron sentis la malamikan animstaton. La generalo daŭrigis: "Ni tre misuzis la fidon al vi, mi venigos vin antaŭ milit-tribunalon."

Baron, havante la fortan konvinkon, ke li malkovris gravegan krimon kontraŭ la priplendindaj soldatoj, ne ektimis. Poste li ne plu aŭdis pri la afero; kontraŭe, post nelonge la franca registaro malpermesis la eksporton de sulfur-karbonato al Svisio. Liaj komunikoj profunde impresis la francan parlamenton. "La germanoj disvendis sian feron trans Svision al Francio k trans Skandinavion al Rusio grandkvante per longegaj vagonaroj k per ŝipoj."

"Angla admiralo Konzet *(Consett)* asertas, surbaze de ekzaktaj tabeloj, ke la angloj samgrand-kvante liveris al Germanio tra Nederlando k Skandinavio kupron, kaŭĉukon, iujn alispecajn vivbezonaĵojn k cementon k ke sen tio la germanoj jam du jarojn pli frue devus esti petintaj pri paco."

En "La Hagaj Novaĵoj" *(De Haagsche Post)* ni legas: "Plia sortobato por Germanio estas minacantaj ekonomiaj konfliktoj pro intencataj salajr-malaltigoj. Tiel en la minejindustrio. Kiaj danĝeroj minacas la minlaboristaron, k kiom kare pagiĝas la karbo, montris lastatempe al ni oficialaj nombroj. En la pasintaj 11 jaroj mortis en la Rurkarb-regiono pro akcidentoj precize 10 mil minlaboristoj, k pli ol 700 mil akcidentvundiĝis dum la sama tempodaŭro. Kaj en la Sar-karbregiono mortis en la pasinta jardeko sub samaj cirkonstancoj 6 mil ministoj k vundiĝis precize 119 mil. La redakcio de tiu burĝ-progresema gazeto aldonas hipokrite: "Jen teruregaj nombroj. La minlaboristoj diras, ke la granda kvanto da mortigitoj k vunditoj devus esti aljuĝata al konto de nesufiĉa priatento, kiun oni dediĉas al la sendanĝerigo, k al la pelado, per kiu la laboro daŭre k pli rapide estas farata."

Kiam ni konsideras ambaŭ citojn, ni konstatas, ke la veraj regantoj en la socia vivo ne estas la parlamentoj, reĝoj k aliaj, kiuj ĉefas sur la politika kampo. La veraj regantoj estas tiuj, kiuj posedas la ekonomiajn fontojn, teron k produktilojn, la estroj de karteloj k trustoj, la bankieroj.

Sed kiu funkciigas la industrion, la trafikilojn, poŝton, telegrafon, fervojojn k ĉion alian esencan en la nuna socio? Estas la laboristoj, la proletoj, kiuj kreas la produktojn lasante la profitojn al la ekspluatistoj, la klasaj kontraŭuloj.

Ĉi tiuj tute ne klopodas batali por havi la plejmulton en la parlamentoj; tiun zorgon ili lasas trankvile al siaj arlekenoj, al parti-gvidantoj. Sed ili energie agadas malantaŭ la kurtenoj k organizas sin, ne atentante landlimojn, ne tentate de skrupuloj pri patrio k aliaj "konscienc-aferoj", — sur ekonomia tereno. Se ili bezonas militon,

ili diktas ĝin al la registaroj, k ni laboristoj havigas la amasojn por formi la armeojn, kiuj interfrakasas al si la kraniojn aŭ ekstermas sin iel ajn — lastmode per la venengaso fabrikata en ĉiuj ŝtatoj pacience de la laboristoj mem. Profitegas la kapitalistoj k kontentgrimacas.

En pacaj tempoj, do en tempoj, kiam la milito daŭras sub aliaj formoj, — vidu la nombrojn pri minlaboristaj akcidentoj! — ni konkurbatalas inter ni mem por akiri la mizeran ĉiutagan panon. Se pro raciigo kapitalista miloj k miloj el niaj samsortanoj senlaboriĝas, ni ne ĉesigas la laboron, ni ne strikas por mallongigi la labortempon k tiel helpi efike al niaj endanĝerigitaj klasfratoj k — kompreneble, ankaŭ al ni mem... La kaŭzo estas, laŭ mia opinio, en tio, ke ni serĉas nian forton k venkon pere de delegitoj en la parlamentoj, sed forgesas dume organizi nin forte k solide sur la ekonomia tereno. *J. Bout (15 396).*

ANTAŬ SEP JAROJ MORTIS LENIN

Sep jaroj forpasis, de kiam la Rusa Revolucio perdis sian cerbon. Je 21. januaro 1924 mortis tiu, kiu gvidis la amasojn de l' rusa popolo al venko super la burĝaro, kiu sciis ekvivigi el la cindro de l' ruinigita cara imperio la fenikson de l' Unuiĝo de Socialistaj Sovetaj Respublikoj etendiĝanta de Leningrad k Minsk ĝis Vladivostok, de Murmansk k Arĥangelsk ĝis Tifliso k Erivan. Majstro en strategio, dotita plej altgrade per la talento de gvidanto, simpla, forta personeco, kun klara penso k decidema volo, Lenin havis senliman aŭtoritaton en la registara partio; la venkoj de l' socialisma fronto estas nepenseblaj sen li. Ne nur la sovetia, sed la proletaro tutmonda memoros en tiu ĉi tago kun sento de varma admiro la grandan gvidinton.

Lenin k libro

Vivo k agado de Lenin estas bonega ekzemplo pri povo labori super sia klerigo. Jen kion diras K-doj, proksime konintaj Iljiĉ:

"... Junulo Lenin ne disiĝis de libro. Li pasigis ĉiujn vesperojn kun libroj, preparante sin al tiu revolucia laboro, kiun li metis kiel celon de sia vivo... En vilaĝo de Samara gubernio, Vladimir Iljiĉ ĉiumatene post tetrinko foriris, ŝarĝinte sin per libroj, vortaroj k kajeroj, en malbruan anguleton de ĝardeno, por tie okupiĝi. Li scipovis ne nur legi la librojn, li scipovis studi ilin; li studis ilin, faris kompendiojn, elskribaĵojn... Tutajn tagojn Vladimir Iljiĉ pasigis kun libroj, deŝirante sin de ili nur por promeno, interparoloj k diskutoj kun tiu negranda rondeto el K-doj, kiuj same kiel li sin preparis por revolucia laboro. Kaj tiu scipovo labori, tiu persistemo restis kun li dum tuta lia vivo."

"... Vladimir Iljiĉ estis tiom konscia, ke li sukcesis memstare, sen ies fremda helpo, fini sian klerigon."

"... En ekzilo k eksterlande li utiligis ĉiun liberan momenton, ĉiun liberan horon, por viziti bibliotekon."

"... Lenin almenaŭ ne duonvivon pasigis en bibliotekoj. En Piter (Leningrado) li ĉiutage vizitis Publikan bibliotekon, en Londono — Britan muzeon, en Francio — Nacian bibliotekon, en Svisio, kie plej bone estas

Monumento al Lenin en Berdiĉev

organizitaj senpagaj publikaj bibliotekoj, li ĉiun bibliotekon larĝe utiligis por sia laboro."

"... Restis multaj kajeroj k elskribaĵoj, k laŭ ili oni povas juĝi, kian grandegan kvanton da literaturo el ĉiuj branĉoj de l' scienco sukcesis dum sia vivo trastudi Iljiĉ..."

Fariĝinte gvidanto de l' Soveta ŝtato, Iljiĉ zorgis pri tio, ke libroj estu facil-akireblaj por popolaj amasoj. Ŝtata Eldonejo plenumas tiun testamenton de Iljiĉ.

Tri testamentoj de Iljiĉ (Lenin)

V. I. Lenin precipe substrekis tri la plej gravajn k fundamentajn vojojn de socialisma revolucio.

Unua vojo estas la disvolviĝo de industrio — industriigo de l' ŝtato. Sen kresko de industrio, sen ŝparema elspezo de ĉiu kopeko por disvolvo de l' peza industrio, ne povos esti kreskado de socialismo, k sen tio ne povos esti kreskado de kulturo k la rolo de l' laborista klaso en ŝtato: plifirmigo de ĝia diktaturo k ĝia influo al kamparo. Tial en disvolvo de l' socialisma industrio estas tre grava pligrandigo de la rolo de peza industrio — produktado de maŝinoj k elektrigo.

Dua vojo estas la reorganizo de kampara mastrumado, refaro ĝia laŭ socialisma perspektivo. Malgranda kamparana mastrumo senĉese kreas la kapitalismon. Venki tiajn kapitalismajn celadojn en kamparana mastrumo oni povas nur per iom-post-ioma daŭra reorganizo ĝia el mastrumo individua, disigita, en mastrumon kolektivan, socian. Tial ankaŭ estas grava la disvolvo de kooperado, kiel precipa rimedo por entirado de malgranda kamparana mastrumo al konstruado de socialismo.

Tria vojo estas la kultura revolucio. Sen neniigo de analfabeteco k senkultureco, sen venko super la burokrataro, sen larĝigo de partopreno de laboristoj k kamparanoj en la administrado de l' ŝtato, ni ne solvos, nek taskon de la industriigo de l' ŝtato, nek taskon de l' kooperado. Tial estas grave unuavice atingi ĉies legopovon k larĝan klerigon de laboristoj k kamparanoj.

Jen estas tiuj tri vojoj, intime kunligitaj unu kun la alia, k estas tri testamentoj de Iljiĉ, kiujn la partio kune kun la laborista klaso efektivigas.

Elrusigis Vjaĉeslav V. Kalaŝnikov (1125), Niĵni-Novgorodo.

Kiel decas honori la memoron pri Lenin

Kiam Lenin mortis, lia kunulino, K-dino KRUPSKAJA, responde al multege da leteroj k telegramoj, publikigis en la ĵurnalo "Pravda" jenon, noblan k vere inspiritan de la Lenina spirito:

K-doj gelaboristoj k gekamparanoj! Nian doloron pro la morto de Lenin ni ne montru per ekstera glorado de lia personeco. Ne starigu por li monumentojn, ne konstruu palacojn, ne organizadu solenajn festojn je lia memoro. Dum sia vivo li tute malatentis tion, k vi scias, ke ĉian pompon li malŝategis.

Memoru, kiom la lando estas ankoraŭ malriĉa k malbone organizita. Se vi volas trafe memorhonori Lenin-on, nu, plimultigu la infanejojn, la porinfanajn ĝardenojn k domojn, la lernejojn, la bibliotekojn, la senpagajn konsultapotekojn, la hospitalojn, la invaliddomojn k precipe, obstine persistu plenumi tute komplete liajn instruojn.

MORTIS FRANCA MARŜALO!

La 3-an de januaro la mondo eksciis, ke marŝalo Ĵofr (*Joffre*) estas mortinta. Tiu viro, filo de barelisto, trafis la plej altan gradon en la franca armeo. Subleŭtenanto en 1870, li militservis en Tonkin, Alta Nigero, Madagaskaro dum 20 jaroj. En 1911 li estis stabestro, generalestro en 1914 k nomita marŝalo la 25-an de decembro 1915. Lia nomo estas kunligita kun la unuaj jaroj de l' lasta mondmilito. Li estas la "venkinto" en la Marnbatalo. Tial la franca burĝa gazetaro lin laŭdis k profitis el lia morto por eksciti ĉe la amaso la patriotajn sentojn.

Pleniĝis la gazetoj per artikoloj pri lia vivo, agoj, militistkapablo, modesto, civitismo ktp. La 7-a de januaro estis solena funebra tago je lia honoro, lia memoro! Pompa nacia enterigo, je la kostoj de l' popolo, estis farita.

Jen okazo por iomete mediti! Ĵofr estis iumomente la plej potenca homo en Francio. Sub lia potenco mortis cent miloj da aliaj homoj, soldate vestitaj, kiujn li estris, al kiuj li ordonis: "Nun ne plu estas momento malantaŭeniri, nepras iri antaŭen; k eĉ je plej malfavoraj kondiĉoj, vi prefere devas akcepti esti mortigataj kie vi estas, ol forkuri; ĉiu malobeo estos severe punata."

La subskribinto de tiu ordono estis kompreneble, tiutempe kiel ĉiam, sufiĉe malantaŭe de l' fronto. Li ne riskis kuglon, bone manĝis k dormis. Li ne suferis la martirecon de l' simplaj soldatoj, kies kadavroj delonge putriĝis sur la batalkampoj. Li, profesia soldato, ne riskis sian vivon; sufiĉis, ke aliuj tion faru. Lia ofico konsistis nur en gvidado de l' bataloj, kiun li plenumis ĉiam kviete, trankvile, ludante per la homa materialo, kiel ŝakludanto ludas per siaj ŝakludiloj. La cirkonstancoj faris, ke lia armeo venkis. La "malamiko" estis venkita! Militordeno por la generalo! Ĉu li ne estis la "avo" de l' soldatoj? Kaj 12 jarojn post la militfino, riĉa, plenglora, ricevinte ĉiajn honorojn, li mortis en sia 78-a jaro, pie kun sanktoleumo, en *sia lito*. Cent miloj da homoj ĉeestis lian enterigon, inter ili eksmilitantoj k militvunditoj estis multaj.

Kion vi pensas, milionoj mortintaj en tranĉeoj, post teruraj suferoj? Vi ... kies intestoj elŝprucis el via ventro — Vi ... kies kapo estis fortranĉita per haŭbizo — Vi kies, korpo kvazaŭe eksplodis — Vi ... kiu spiris la venenan gason, kiu post monataj aŭ jaraj suferoj mortis mizerege — Vi ... ĉiuj, kiuj ... Kaj ci, Nekonata Soldato, kion ci pensis, kiam la ĉerko de l' marŝalo proksimis la cian sub la Triumfarko? Vi eĉ ne havis kompenson sciante, ke viajn mortigistojn trafis la sankta popola kolero. Vin oni jam forgesis, mizeruloj! Oni nur honoras Marŝalojn!

Via ofero estis senutila. Kiel antaŭmilite, granda parto de l' popolo restas alligita al la naciisma ideo. Per la gazetaro k aliaj rimedoj la popolo estas superŝutata de mensogoj k restas tiom malklera, nescia, kiel antaŭe. Ŝajnas, ke ĝi ne kapablas tiri konkludojn el la granda tragedio, kiu estis la lasta mondmilito. La batalintoj plej multe enviciĝis en naciaj patriotaj organizoj k nur bataletis por akiri pensiojn. Tre ofte ili estas uzataj de la registaroj por ŝovinistaj manifestacioj k akceptas laŭdojn de la plej malindaj politikistoj. En okazo de nova milito, oni povas pensi, ke multaj propagandos por ĝi.

La viktimoj de 1914—1915. — Li mortas en sia lito, li!...

Jen ja malĝojiga konstato, ĉar estas same en ĉiuj landoj. Tiel longe kiel restos sub la influo de l' patriota ideo tiom granda parto de l' popolo, ĝi ne kapablos vere emancipiĝi. Tio klare montras, ke la vojo al liberiĝo, al pli bona, pli frata sociordo postulas de tiuj, kiuj jam komprenis la mensogon de l' patriotismo, multegajn penojn. Nur per klerigado al la popolamaso, per senĉesa laboro de tiuj, kiuj sin nomas sen- aŭ internaciistoj, kontraŭbatalante la sociordon, kiu kaŭzas k eluzas patriotismon, oni povas fortiri la Homaron de la vojo, kiu kondukas al ĝia pereo.

La SAT-anoj plej trafe plenumas tiun taskon.

L. Kaiser (10 341).

K-doj! Zorgu, ke gazetoj enpresantaj viajn tradukojn el "S-ulo", nepre menciu la fonton!

LA KLASBATALO TRA LA MONDO

Mizero k teroro en Emilio (Italio)

La reĝimo, nekapabla malpliakrigi la ekonomian k financan krizon, havas kiel solan defendilon la perforton. La situacio estas ĉie tre serioza. Emilio, provinco de terkultura industrio k komerco, prezentis antaŭ la faŝismo grandajn riĉojn; hodiaŭ ĝi malprosperegas. La vendejoj por terkulturaj produktoj ne havas aĉetantojn, kvankam la varoj estas proponataj je tre malaltaj prezoj. Antaŭ la protestmanifestacioj de l' popolo la faŝistaj estraroj aplikis plej akrajn subpremrimedojn. En Parma la senlaboruloj manifestaciis en la strato; la policanoj k milicanoj faŝistaj procedis al multaj arestoj. "Almenaŭ en la malliberejo — kriis unu el la arestitoj — ni povos havi panon." En Modeno la manifestacioj estis speciale gravaj, ankaŭ en Karpi k la ĉirkaŭaj regionoj. En Karpi ĉiuj presej-laboristoj estis arestataj, ĉar iun tagon oni trovis sur la muroj afiŝetojn kun la teksto: "Morton al Musolini!" *Laŭ "Italia".*

Proleta teatro en Japanio

En septembro 1930 la maldekstra teatra grupo "Sajoku-Gekiĝo" prezentis dum 10 tagoj teatraĵon en "Iĉimuraza", kiu estas unu el la grandaj burĝaj teatroj en Tokio, k akiris grandan sukceson. Tiu ĉi fakto montras al ni pluan progreson de la nomita ludantaro. La polico, timante ĝian influon, subpremis la prezentadon. Ĉe cenzuro oni malpermesis ludi du aktojn dirante, ke oni aranĝu la dramon tiel, ke la malpermeso ne estu rimarkata de la rigardantoj. Krom tio preskaŭ ĉiutage oni malpermesis iun scenon plej efikan k fine mallongigis la prezentdaŭron. Sed spite tia subpremo, grandnombra rigardantaro ĉiam plenigis la salonon. *Laŭ "Scienco Proleta", n-o 12.*

Striko en la minejoj de l' Rurbaseno (Germanio)

La kolektiva kontrakto de l' ministoj en la Rurbaseno finiĝis k la

mastroj proponis salajr-redukton de 10%. Traktadoj devis ekokazi la 7-an de januaro. La komunistoj dume okazigis konferencon de la sindikata opozicio en Bohum, kiu decidis la strikon. Ĉi tiun partoprenis kelkaj dekmiloj da ministoj el 300 mil, kiuj sume estas trafataj de la salajr-malaltigo. La polico intervenis en la strikmovado, k en diversaj urboj okazis sangaj interbataloj inter strikantoj, nestrikantoj k polico. Pluraj laboristoj estis mortigataj k vundataj. En kelkaj lokoj la strikkomitato estis arestata. Ĉar la strikon partoprenis nur 7,1% el la tuta laboristaro, ĝi restis senrezulta. Tamen en iuj minejoj la laboristaro voĉdonis enviciĝi en la strikfronto, se la traktadoj k la arbitracia juĝo ne donus kontentigon. *L. M.*

Salajra malaltiĝo en Usono

La usonaj kapitalistoj kredis tro longtempe, ke la politiko de l' "altaj salajroj" estus samtempe politiko por kreskigi la produkt-disvendadon. Sed la pezo de l' nuna krizo igis ilin revizii sian vidpunkton. Depost oktobro 1929 la salajroj malaltiĝas ĝenerale en Usono de 5 ĝis 10%; en kelkaj fakoj de 12 ĝis 20% k en unu societo eĉ je 38% (laŭ statistikoj de l' *Laborstatistika Oficejo en Usono*). Aliaj konataj rezultoj permesas registri salajran malaltiĝon en la agrikulturo de 13% dum unu jaro (julio 1929/1930). *D.*

El la historio de l' Junsocialista partio (anarkista) en Svedio

(Fino. Vd. antaŭan n-on.)

Akuzoj k juĝoj pluvegis sur la revolucian junularon k eĉ ne unu simpatian vorton donis la partio de l' plenaĝuloj, male ili partoprenis la persekutojn.

Por haltigi la socialistan agitadon, la registaro sukcesis baki specialan leĝon, kiun Branting nomis "anarkista leĝo". Ironio de l' sorto tamen volis, ke la unua akuzato pro tiu leĝo estis — socialdemokrato. Dum nura jaro 1906 la "junsocialistoj" suferis 12 jarojn da punlaboro k 3 jarojn da simpla malliberejo. En 1908 la Ligo volis partopreni honorigon al Leo Tolstoj, kiu tiam finis sian 80-an jaron, k tiucele eldonis lian pensigan, kontraŭmilitan broŝuron "Pensu unue — agu poste". Ĝi estis konfiskata, k la respondulo estis enkarcerigata kelkajn monatojn antaŭ ol li ricevis la juĝon: 1 jaron da punlaboro. La saman jaron okazis en Malmö granda havenlaborista striko. La labordonantoj importis anglajn strikrompantojn, kiuj loĝis en ŝipo nomata "Amaltea". 3 junsocialistoj (Algot Bosberg, Anton Nilsson, Alfred Stern) jetis bombon sur la ŝipon por timigi la strikrompantojn, ke ili ĉesigu sian perfidan laboron. Unu el ili estis mortigata k la 3 junuloj estis kondamnataj al mortpuno. Poste oni "mildigis" la punon al dumviva punlaboro. Pro la protesta movado, kiun partoprenis la tuta popolo, ili liberiĝis en la jaro 1917.

Ekde la jaro 1908 la organo de l' Ligo, "Brand", fariĝis semajna. En tiu jaro oni ankaŭ ŝanĝis organizformon k nomon. Ĝi ne plu estas nura junularligo, sed partio kun la nomo "Junsocialista Partio de Svedio", k de nun estas fiksita la anarkismo-tendenca programo.

Venis 1909 k la tiujara ĝenerala striko responde al lokaŭto, fama en la historio de l' sveda laborista movado. La junsocialistoj kun sia tuta entuziasmo partoprenis ĝin kuraĝigante k fortigante la laborulajn vicojn. La malvenko, post monatoj de batalo k malsato, estis forta bato al la laborista movado, k speciale kontraŭ la "junsocialistoj", kies nomojn la labordonantoj metis sur "nigrajn listojn". Centoj da ili elmigris Amerikon k aliaj centoj vagadis tra la lando, vane serĉante laboron. Multaj devis iri en malliberejon pro sia aktiveco, punataj per monatoj k jaroj da punlaboro.

Pasis jaroj kun persekutoj k sukcesoj, espero k malespero. Ĉesis la kresko de l' Ligo nombre, sed interne ĝi fortiĝis, profundiĝis la ideologio al anarkismo. La kontraŭmilita k kontraŭreligia batalo estis daŭre la ĉefa afero k kaŭzis multajn akuzojn, sed ankaŭ sukcesojn. En 1910 la Ligo iniciatis fondon de nova sindikat-organizo, ĉar la formo de la reformistaj fakunuiĝoj laŭ ili malebligis racian batalon sur ekonomia kampo. Laŭ modelo de l' franca sindikatismo k usona I.W.W. (Industriaj Laboristoj de la Mondo) estis fondata S.A.C. (Centra unuiĝo de svedaj laboristoj). Laŭ opinioj de l' "junsocialistoj" la sindikatoj devus esti sendependaj de politikaj partioj k religiaj aŭ aliaj konceptoj. Oni havas komunan intereson kiel subprematoj, kiel klaso.

Ŝajne la nuna pozicio de la Ligo ne estas forta. La membraro estas proksimume 4000. Tamen ĝi staras sur propraj piedoj, neniam almozpetante al sindikatoj por akiri la necesajn rimedojn. Amaso da literaturo estas eldonita krom eksterordinaraj gazetoj pri aktualaj demandoj. La oferemo k aktiveco de l' junsocialistoj en Svedio estas konata kiel proverbo.

Tamen anarkotendencaj svedaj "junsocialistoj" neniam estis anarkistoj en la profunda kompreno de tiu vorto. Ili estis socialistoj, sed severe fidelaj al la pura idearo socialisma. Veraj idealistoj, kiuj neniam povas konvinkiĝi, ke kompromisoj donos al la laboristaro ion fundamentan. Kaj neniam ili klopodis akiri socian honoron, male ili akceptis honoron de burĝa socio kiel kalumnion. Ili komprenis, ke se oni donas fingron al la diablo, li prenas la tutan manon. Notinde estas, ke en lernolibroj de la popollernejo estas menciata la laborista movado. Post kelkaj objektivaj sciigoj pri la fakunuiĝoj k socialdemokrata partio estas ankaŭ menciataj la "junsocialistoj" kiel banditaro, kiu per ponardo k dinamito volas renversi la socion. La socia honoro mankas.

Dum lastaj jaroj esperanto bone progresis inter la liganoj, multe dank' al klopodoj de anarkista grupo en Göteborg. La gazeto "Brand" preskaŭ ĉiunumere enhavas raportojn k artikolojn el esp. gazetoj. *Norman (13 132).*

"S-ulo" estas malpermesata

en Bulgario, Hungario, Jugoslavio, Italio, Latvio, Litovio k Sovetio. Ĉu la K-doj el la ceteraj landoj ĝuste taksas la signifon de tia situacio por nia gazeto? Se jes, ili do duobligu siajn klopodojn por varbi abonantojn; ili streĉu ĉiujn fortojn por ke "S-ulo" ne nur povu vivi, sed refariĝi

12-PAĜA.

Dumnoktaj pensoj

Tra nokto mi migras sola. La grizaj nuboj fantome pendas je la ĉielo k jetas nigrajn ombrojn al la arbaro. Silenta nokto. — Nur la folioj de la arboj kantas la eternan kanton pri estiĝo k pereo. Kial mi migras tra nokto k silento? Kial? . . . Kial?

Koro mia ploregas. — Ploregas pro nuna mizero surtera. Multmilionoj da homoj senlaboraj. Milionoj ne scias kien kuŝigi la kapon por nokta ripozo. Centmiloj jam nun malsatmortas. Dume eta ero de la "plej bonaj kreaĵoj diaj" nomataj homoj, diboĉas, parazitas k subpremas la plejan parton de l' homaro, plenintence, plenkonscie. Kaj pli ol tri kvaronoj el la sklaviĝitoj humile, eĉ ĝoje, helpas daŭrigi tian malindan staton . . .

Ho! Ne ploregu koro mia! Hardiĝu, pli ol ŝtalo! Ne plorado, nek ĝemoj aliigos la sorton de l' homaro. Batalo nur renversas la nunan sociordon. Batalo nur estas la sola liberigilo de la suferanta homaro. Batalu por pli bona estonto! Batalu por tutmonda libero! Jam oni ekvidas la matenruĝon de nova epoko. Batalu! . . . Batalu! 11 309.

JUNULARA-PAĜO

SUB LA KONTROLO DE LA JUNULARA SEKCIO DE S.A.T.

Redakcia adreso: A. SCHWARZ, Lerchenstr. 14
Neckarsulm (Germanio).

ĈU VI SCIAS PRI HARISLEFELD?

Proksime de la german-dana landlimo troviĝas la Laborista Popolaltlernejo Harislefeld (germ.: Harrisleefeld), apud la urbo Flensburg. Tiu lernejo, kiu dum tago k nokto kvin monatojn tenas inter siaj muroj ĉiujare dufoje tridek junajn homojn, estis malfermata la 1-an de junio 1928. Ankoraŭ ne finiĝis la kvina kurso k jam la atako de l' lernema junularo necesigas pligrandigon de la popolaltlernejo. Se estos finita la nova konstruo, venontsomere, pliaj dudek lernantoj havos eblon pretigi sin por la batalo laborista kontraŭ la kapitalismo.

Partoprenante nuntempan kurson mi uzas la okazon por konigi al la SAT-junularo tiun ne tre konatan institucion. La 15—18-jaraj partoprenantoj venas el ĉiuj partoj de Germanio. Plejparte ili estas anoj de iu politika aŭ sindikata organizoj aŭ membroj de lab. junulara movado. Sed la aneco ne estas kondiĉo. Ĉiu, kiu havas la volon al kvinmonata spirita laboro, povas partopreni.

Kapabligi junlaboristojn por la laboro en partio k sindikato je la servo de l' laboristaro, estas celo de l' laborista popolaltlernejo. Kompreneble tiu celo postulas konforman instruplanon. Ekonomia scienco, geopolitiko, teorio pri ŝtato, publika k labora juro, historio de l lab. movado, estas la ĉeftaskoj. Ĉiumatene je la 8-a h. komenciĝas la instruado k finiĝas je la 12.30 h., kun nur duonhora interrompo. Per demando k respondo estas klarigataj la politikaj k ekonomiaj aferoj. Ne plenigi la cerbojn per faktoj, sed lernigi kiel prilabori, trapensi memstare la temojn, precize k konscience, estas la devizo, bazita sur klasika vero, kiun eldiris la greka filozofo Heraklito: "ĉio fluas". Tial la instruistoj ankaŭ ne estas tiaj laŭ kutima senco, sed *helpantoj* al la studantoj.

Posttagmeze aŭ vespere kuniĝas libervolaj laborkomunumoj studantaj pri specialaj k pli malfacilaj instrutemoj, aŭ okazas diskutvesperoj, en kiuj estas pritraktataj aktualaj problemoj. Dum la cetera tempo la kursanoj ellaboras skribajn aŭ buŝajn taskojn, trovante la materialon en la lerneja biblioteko, kiu enhavas krom la fakliteraturo plej gravajn revuojn, gazetojn, eldonaĵojn de l' germanaj parlamentoj k aliaj organizoj. Kiam dum la instruado la lernanto prezentas en konciza formo sian laboron, la kunlernantoj zorgas pri la kritiko k laŭvice protokolas la rezulton por la sekvanta leciono.

Multaj gast-instruistoj helpas al la du ĉef-instruistoj en ilia certe ne facila laboro. La alveno de tiuj gastoj estas ĉiam variajo por la lernantoj, ĉar estas personoj, kiuj staras en la centro de politika, ekonomia aŭ scienca vivo. Kiuj ne volus diskuti kun ili, specialistoj en siaj fakoj, pri la senlaboreco, plialtigo aŭ malaltigo de laboristaj

Popolaltlernejo Harislefeld (Germ.)

salajroj k pri aliaj aferoj, kiuj koncernas la lab. vivon?

Neforgeseblajn memorojn la ekskursoj donas, kiuj okazas ĉiukurse. Dufoje jam la vagonaro portis la partoprenantojn al la dana ĉefurbo Kopenhago k al Helsingor, kie troviĝas Internacia Popolaltlernejo, fondita de la pacamiko k socialisto Petro Manihe (*Manniche*). Ne celate estis nur vidi la ĝeneralajn vidindaĵojn; plej valore estis amikiĝi kun la dana lab. junularo k socialistaj Gek-doj. Laŭ tiom kora maniero ili montris k klarigis la model-aranĝojn de sia organizo k de l' urbo, kreitajn per ilia energio! Aliam la vojaĝa celo estis Hamburgo, la sidejo de l' konsumkooperativo laborista; en nuntempa kurso la lernejanoj vizitos Berlinon. Tiel la partoprenantoj ricevos k ne perdos la kontakton kun la socialista movado.

Certe K-doj, dezirantaj viziti popolaltlernejon demandos, de kie preni la monon? Por ni laboristoj la financa parto ĉiam estas la plej grava. La kurskostoj, inkluzive loĝado dum 5 monatoj, estas 300 mk. g. Kelkaj lernantoj estas delegitaj de iu organizo. Aliuj ricevas subtenon de l' hejmurboj. Nur malmultaj estas tiom "riĉaj" por pagi mem. Nia postulo devas esti, ke la ŝtato pagu. Multaj junaj homoj partoprenus dum sia senlaboreco, sed mankas la mono k ankaŭ ne sufiĉas la ekzistantaj popolaltlernejoj. Tial pli da lernejoj!

Partoprenanto SAT-ano 7514.

KIAN TASKON DEVAS PLENUMI LA JUNULARO?

Karaj Gek-doj, rigardu do la funkciulojn en ĉiuj laboristaj movadoj. La plej multaj el ili estas maljunaj, ĉefe la estroj de l' organizoj. Kion fari, se la estro de iu organizo mortas aŭ eksiĝas? Se tiam ne ekzistus junaj Gek-doj, kiuj sin klerigis, la valoro de organizo, la tuta farita laboro estus nula. Tial la neceso de l' junulara movado. La ĉefaĵo estas nun, ke ni komencu komune studi la historion de l' kapitalismo, ĉar ĉiuj proletaj postuloj stariĝis laŭ ĝi. Sciante tion oni ekkomprenas la valoron de l' partioj, sindikatoj, sportasocioj, klerigaj institutoj ktp. Ankaŭ la junularo devas klerigi sin pri jenaj temoj: ekonomio, raciigo, kultoj ktp.

Plej grave estas, ke ni studu la tutan laborteorion, por ke ni poste, atinginte la proletan socion aŭ diktatorecon, ĉion povu gvidi laŭ proleta senco. Ĉar la junularo nuna havas alian spiriton, tial ĝi ege devas labori k agi, por ke ĝi baldaŭ povu gvidi la organizojn laŭ nova revolucia senco. Pripensu do! Kio nur povas savi nin? Nur la proleta mondrevolucio, ĉar nur tiam ni povas labori k profiti por la subprematoj, por la proletaro k finfine la socialismo. Tial, Gek-doj:

Rompu la jug' de l' tiranoj,
Kiuj turmentas vin.
Flirtu la sangruĝa flago,
Super la mond' svingu ĝin.

E. Kunze (13 285).

GRAVA!

La vivo de l' SAT-junulara sekcio ĝis nun estas nur surpapera. La sekcio havas tro ĝeneralajn taskojn k tial neniun (krom priservo de J. P.) el ili plenumis. Mi alvokas tial ĉiun junan K-d(in)on interesatan pri taŭga reorganizita sekcio porjunula en mondskalo, senprokraste sciigi nin, per kiuj rimedoj, monaj, informaj, organizaj li (ŝi) povas helpi al:

a) eldono de sendependa bulteno "Sennacieca Junularo";
b) organizado de junulara kongreso de lab. esp. junularo (en tendaro);
c) dumferia interŝanĝo de prolet-infanoj k junuloj.

Ĉiun ĉi-koncernan konsilon, proponon, deziron sendu al A. Schwarz (red. adr. de J. P.).

KUN TIU ĈI NUMERO ESTAS EKSPEDATA "LA NOVA EPOKO" ★

TRA ESPERANTIO

Kontraŭ la Skismigantojn

Multaj K-doj skribis por diri sian indignon pri la agado de la skismigantoj en nia movado. Ni kompreneble ne povas plenigi la paĝojn de la gazeto per la enmeto de tiuj skribaĵoj. Ni tamen faras escepton por la ĉi suba, tial ke ĝi ne estas simpla individua opinio, sed kolektiva esprimo de protesto kontraŭ la opozicion.

K-do H. Wagner, kiu spontane iniciatis tiun aferon, sendis ankaŭ la tekston de ĉi tiu Rezolucio al unu el siaj Sovetiaj korespondantoj k ricevis firman aprobon; sed la nomon de tiu K-do pro konata motivo ni ne publikigas. *Direkcio de SAT.*

Rezolucio

Kun bedaŭro ni devas konstati, ke depost kelka tempo denove inter SAT-anaro okazis polemikoj. La opoziciularo precipe la sekretario de SEU, K-do Drezen, atakas sisteme la SAT-Direkcion pro reviziismo. Ĉi tiuj opoziciuloj riproĉas i. a. al la gvidantoj de SAT pro laŭdiraj atakoj kontraŭ Sovetio. Sed vero estas, ke ĝi ne atakis Sovetion, sed nur volas elkovri la intrigojn de kelkaj Sovetianoj, konsiderante helpi per tio al Sovetio mem.

Ni memoras, ke siatempe Gek-doj Bata postulis de K-do Lanti, ke li aperigu ilian artikolon pri la traktorafero senŝanĝe. Do ili prenis de K-do Lanti la rajton de redaktoro. (Vidu la Protokolaron pri la X-a SAT-Kongreso en Londono!) La SAT-gvidanto estas tre tolerema, k pro tio li konsentis presigi la koncernan artikolon, por eviti pluajn kondamnojn de l' opozicio, kies anoj Gek-doj Bata estas. Por konservi al SAT la ĝisnunan superpartiecon, K-do Lanti kompreneble ankaŭ *devis cedi*, kiam alia K-do, nome Lora, postulis la aperigon de sia artikolo. Ĉi-publikaĵo ne plaĉis al la opoziciuloj. Kaj de tiam datas *denove* la asertoj de l' opozicio (inkl. de SEU), ke la SAT-Direkcio kalumniis Sovetion.

Ĉiam la opoziciularo pretekstas, ke ĝi volas konservi la ekziston de SAT. Tamen, ni devas bedaŭrinde — laŭ nia percepto — konstati, ke tiu aserto estas senbaza. Fakto estas, ke la skismo inter SAT per la sintenado de l' SAT-opozicio jam realiĝis. Nur *formale* la anoj de Komfrakcio restas ankoraŭ inter SAT, por povi *detrui aŭ influi SAT-aparaton pli bone.* Kiam SEU, la centrejo de l' opozicio, scios, ke la plimulto inter SAT-anaro malakceptas la intrigojn k abomenindaĵn artifikaĵojn de l' opozicio, ni verŝajne senkaŝe sciiĝos, ke la anoj de l' Komfrakcio estonte kolektiĝos en apartan organizon.

Dum la SAT-Kongreso en Londono la partoprenintoj decidis la konservon de SAT en ĝia ĝisnuna konsisto kun plimulto, anoj de la opozicio k du *reprezentantoj* de Germana LEA (vidu n-on 1 de "I-isto", paĝo 6 sub lit. 1), rubriko "Ruĝa Esperantio"!) *decidis* fari ĉion, por ke en la jaro 1931 en Moskvo okazu internacia Kongreso de revoluciaj esperantistoj *por reguligi la novan revolucian organizadon.* Samtempe la Komfrakcio (CK de SEU) *decidis* entrepreni la eldonadon de nova revuo anstataŭ "S-ulo". Kaj kion faris la Komfrakcio, por motivigi tian fian sintenadon antaŭ la SAT-anaro? Ĝi simple kulpigas SAT-Direkcion pro reviziismo. Per ĉiuj rimedoj, kiujn vere klaskonscia proleto devas malakcepti, la Komfrakcio provas kalumnii K-don Lanti, kiu dum la ekzisto de SAT oferis sian tutan liberan tempon al nia movado sen iu ajn rekompenco, por malbonigi lian aŭtoritaton. *La SAT-Direkcio ne ŝanĝis sian linion.* Sed la Komfrakcio pro partiaj celoj emegas kapti la gvidadon de SAT, por subigi SAT-aparaton al KOMINTERN. Jam en la jaro *1923* CK de SEU proponis, proklami dum la proksima Kongreso de SAT aliĝon de SAT al . . . KOMINTERN. Tiam ĝi fiaskis k nepre devas ankaŭ nuntempe malsukcesi!! CK de SEU en la sama jaro ankaŭ konfesis per presaĵo, ke "la kriterio pri klaskonscio de revolucianoj ne estas

Vojaĝimpresoj de K-do Perer[1]

(5. daŭrigo. Vd. n-ojn 324, 325, 326, 327, 328.)

Mi vidis viktimojn de la revolucioj: eks-bienposedantojn, ĝendarmojn ktp. Ofte ili estas kompatindaj. Multaj nun almozpetas. La nekontraŭantoj al reĝimo estas okupitaj en diversaj fakoj. Ili suferas precipe pro publika malŝato, kiun oni al ili manifestas en ĉiuj okazoj. Religioj pli k pli perdas siajn radikojn. Oficiale la ŝtato tute neŭtrale rilatas al tio; eĉ mi vidis okazojn, kiam la ŝtato protektis ekleziulojn. Fakte al la nova situacio respondas nova amasa aspiro. Edukado, agitado, propagando farita de l' diversaj organizoj (partia, kontraŭreligia, sindikata ktp.), aldonita al nuntempa situacio, ŝanĝas la ideojn. La junularo kutimiĝis al kluboj, kie oni muzikas, dancas, ŝakludas, sportas ktp. Ĉar oni urĝe bezonas lokon, oni entuziasme voĉdonas por fermado al preĝejoj. Tamen la registaro ofte devis haltigi tiun popoldeziron. La religion hodiaŭ pli k pli anstataŭas amasaj manifestacioj, turismo, sporto, vojaĝo, ekskurso, distroj diversspecaj.

Rilatoj, interfratiĝo inter laboristoj, kamparanoj k soldatoj estas praktikataj nun en granda skalo. — Nun mi diru pri turismo kelkajn vortojn. Sovetio estas vizitinda ne nur pro sia giganta surfaco, sed precipe pro la vario k la aspekto de l' turistaj vidindaĵoj. En Ukrainio oni trovas senlimajn ebenaĵojn tute senarbajn. Aŭtune kiel printempe la lando prezentas kotplenan kloakon pro manko de ŝoseoj. En kamparo la domoj estas konstruataj el tero. Oni hejtas la fornegon per dornaĵoj, pajlo aŭ hejtilo, kiun la kamparanoj fabrikas somere el kreskaĵoj miksitaj kun bestfekaĵo de ĉevalo aŭ bovo. Nigramara rando estas tre vizitinda ĝis decembro. Krimeo prezentas en la centra parto veran dezertan ebenaĵon, kie akvo estas maloftaĵo. Tie eĉ en novembro oni facile sunbruniĝas.

Kontraston allogan oni vidas en la apudmara regiono, kiun mi vizitis de Jalta ĝis Kerĉ; ĝi prezentas montaran mason, kies trajtoj tute malsimilas la centran parton. Tio estas turista paradizo. Sur unu flanko krutaj, sovaĝaj montoj, kovritaj de verdaj aŭ flaviĝintaj arbaroj, en la valoj belegaj ĝardenoj k fiŝoplenaj akvaĵoj. La tatara popolo jam montras aziajn vivkutimojn: kvadrataj domoj, puraj ĉambroj ktp. Invititaj gastoj sidiĝas sur tapiŝoj aŭ sur taburetoj. Oni prezentas panon, frititan bakaĵon, vinon, fruktojn. La virinoj estas vestitaj per larĝaj pantalonoj kun videbla koloro. Tre gastama estas tiom la tatara kiel rusa popolo. La tuta apudmara regiono estas okupita per palacoj de eksbienposedantoj, nun transformitaj en sanigejojn por laboristoj-kamparanoj.

La Volga regiono estas vizitinda ankaŭ pro siaj dezertaj ebenaĵoj sur maldekstra bordo. La dekstra estas montetoza; tie oni ankaŭ trovas belajn lokojn. Estas larĝega, belega rivero. Ĝi venigas nin al la montoplena Uralregiono, kie oni kredas retrovi la Karpatojn aŭ la centro-francan montomason. Estas ankaŭ lando de belaj floretoj, fragoj, pinarbaregoj ktp. Baldaŭ ni atingas la senmezurajn ebenaĵojn de Siberio. (Daŭrigota.)

[1] France: Peraire.

sufica, ĉar en la praktiko anarĥistoj, socialdemokratoj, estas pli danĝeraj malamikoj por la revolucia movado, ol la malkaŝa burĝaro“. Ĉu tia konfeso estas konvena, por konservi la unuecon inter SAT, kie troviĝas ne nur ortodoksaj komunistoj, sed ankaŭ alitendencanoj? Estas hipokrito de l Komfrakcio, aserti, ke ĝi ne intencas disigi la SAT-anaron. La *Komfrakcio* k la sekretario de SEU (do ne ĉiuj sovetiaj Gek-doj!) agas plej nelojale kontraŭ SAT-movado. Kontraŭ tion estas necese protesti. Ĉu K-do, kiu ne ŝatas akcepti novan dogmon, k kiu volas, ke *SAT restu kiel ĝis nun superpartieca,* nepre defendu la Direkcion de SAT kontraŭ la atakoj de komfrakciaj elementoj? Jes, ĉiu K-do, kiu ŝatas la ekziston de SAT kiel rezulton de malfacila laboro, devas malhelpi la detruon de SAT fare de homoj, kiuj nur agas laŭ partipolitikaj celoj. Ĉiu honesta, klaskonscia proleto protestu kontraŭ la absolute nelojalan sintenon de la Komfrakcio k CK de SEU. Vivu la superpartieca SAT!

Ĉar K-do Lanti k la aliaj el la gvidantaro de SAT ne konsentas, ke ĝi aliĝu al Komintern, la opozicio tiujn K-dojn insultas “etburĝoj“. Laŭ la mensogoj de la SAT-opozicio Lanti perfidis la revolucian esp-an movadon k okazigis kontraŭproletan agadon. Eĉ la SAT-opoziciularo ne hontas per la “I-isto“ aserti, ke SAT-Direkcio “objektive . . . jam estas kun la kontraŭ-revolucio“.

Ni perceptas, ke veraj klaskonsciaj proletoj malakceptas kun indigno tiajn atakojn de la opozicio, kiuj nur povis estiĝi pro partifanatikaj celoj. *Ĉiu, kiu volas, ke SAT ne fariĝu viktimo de friponajoj, deklaru sian solidaron kun la ĝisnuna SAT-Direkcio k kun K-do Lanti speciale.* Ni protestas kontraŭ la agmaniero de l' opozicio rabi al K-do Lanti k SAT-Direkcio la aŭtoritaton! Ni SAT-anoj klopodu meti esp-on je la servo de l' tutmonda proletaro! Ni estu por la unueco de la SAT-anoj k penu labori, por ke la Internacioj akceptu oficiale esp-on! For la fratbatalon ankaŭ inter la vicoj de SAT-anoj!

Vivu SAT!

Hermann Wagner (11 067),
Böblingerstr. 32, Hth. III, *Stuttgart* (Germ.)

k K-doj Aug. Gais (6743), Kurt Lehmann (6345), Alfr. Just (554), Th. Stroh (10 793), Paul Schäfer (5443), Walter Neumann (10 082), Fr. Steiner (4396), Sepp Riedmaier (6081), Max Schärm (6344), *Stuttgart,* Eug. Krieger (13 630), *Rohracker,* Jos. Libiĉ (1371), *Zuffenhausen,* Rich Heller (11 762), *Neckargartach,* Lud. Schuler (2283), *Freiburg,* Will. Busse (11 778), *Schorndorf,* Endler Erich (6523) k Gertrud (6524), *Selb,* Fr. Melchinger (13 552), *Geislingen,* Joh. Adam (4383), Alois Bründl (11 698), Leonh. Fanderl (2632), Joh. Forster (3228), K. Hoch (1300), Pet. Ingold (2629), Joh. Kollera (1281), Erh. Magerl (4385), Gg. Meier (2634), Frz. Müller (2622), Gg. Pölzl (2623), Ernst Sauerwein (1282), Joh. Schwaiger (645), Hans Sommer (7), Joh. Weiherich (2640), *Ingolstadt,* Jos. Pech (4983), *Plzen* (Ĉeĥoslov.), Marc. Dieudonné (9618), Karlo Kaercher (11 254), Aug. Carnet (13 982), André Mézin (13 987), Eŭg. Valger (13 988), *Nancy,* Francio.

P.S. Mi sendis la tekston de tiu ĉi rezolucio al 27 al mi konataj SAT-anoj. El ili unu ne respondis ĝis nun, 2 deklaris, ke ili ne konsentas subskribi k unu diris sian konsenton pri la teksto, sed ne deziras subskribi. Krome subskribis 16 Gek-doj, al kiuj estas montrita la teksto de l' rezolucio. Tial ke la respondo de K-do Wagner-Pasing estas tre karakteriza, mi petis la Redakcion ankaŭ ĝin publikigi (vd. malsupre). La K-doj, kiuj aprobas mian iniciaton, bonvolu skribi al mi. Adreson vidu supre. — H. W.

“Pasing, 18. XII. 30.

Kara K-do! Mi tre dankas por la sendita rezolucio. Mi laŭtlegos ĝin venontan kunvenon; sed okazos nur en 1931. Mi ne povas interkonsenti kun la Rezolucio, ĉar mi estas kompartiano k havas tutegan alian konstaton. La afero solviĝis ĉe mi, mi klasbatalas k pro tio mi subtenas ĉiujn, kiuj ankoraŭ (vere) efektive komprenas Leninismon, *la skismo estas komprenebla afero* — KIAL LANTI EKSIĜIS EL LA KOMPARTIO: Nu — estas do la ĉefa kaŭzo. Kun proleta saluto via *Wagner.“*

Komuniko de la Plenum-Komitato

Konstatinte, ke ĉiam ankoraŭ regas malklaro inter la membraro pri la apliko de l' statut-paragrafo pri aktiva membreco, ni donas jenajn pliprecizigojn k klarigojn:

Principe, laŭ la Statuto, tiu, kiu deziras esti aktiva membro, devas aboni de 1. januaro ĝis 31. decembro al la oficiala organo de l' Asocio, “S-ulo“. La kotizmarkon aktivaj membroj sekve ricevas nur, kiam ili p a g i s p l e n e l a k o t i z o n p o r a k t i v a m e m b r e c o (ekz. por Germanio 10,50 mk. g.*).

Ĉar ne ĉies financa stato (senlaboruloj, neplenlaboruloj ktp.) ebligas pagi per unu fojo la tutan kotizon, tial la membroj havas k o n t o n ĉe la Administracio, en kiu estas registrataj ĉiuj eventualaj partopagoj.

Por tiu periodo, por kiu pagis membro sian kotizon (aktiv-membrecan), ĝi estas konsiderata kiel a k t i v a. Kondiĉo estas tamen, ke la pagoj okazu seninterrompe ekde 1. januaro (vd. Statuton, par. 7, p. 15 en Jarl.). Sekve ankaŭ la pago de l' dum la jaro novaliĝantaj membroj estas kalkulata ekde 1. januaro, k tiuj membroj ricevas la gazeton ekde 1. januaro. Se iuj n-oj de “S-ulo“ estas elĉerpitaj, ni donas la ekvivalenton en formo de libroj; same ni procedas, se iu membro ne deziras postliveron de ĉiuj aperintaj n-oj.

Interrompo de pagoj perdigas la aktivan membrecon. La unua partopago devas konsisti minimume el la iama aktiva (nuna pasiv-membra) kotizo plus ¼-jara abono al “S-ulo“ (do ekz. por Germanio = 2.50 + 2 mk. g.).

E s c e p t o j estas farataj nur 1. se pluraj samfamilianoj, kune loĝantaj, estas membroj de SAT; 2. en kazoj de e k s t r e m a m i z e r o (longdaŭra senlaboreco ktp.). En tia kazo, se membro nepagopova insistus resti aktiva membro, pagante nur la pasivmembran kotizon (por Germanio 2,50 mk. g.), necesas, ke la loka Peranto k krome 5 aliaj lokaj membroj aktivaj (en malgrandaj lokoj, kie ne ekzistas tioma membrokvanto, laŭpove ĉiuj tieaj aktivaj membroj) atestu per nomo k matrikulo siaj pri la fakta nepagopovo de l' koncernato k sendu la ateston al la Direkcio de SAT.

Aliel tiaj membroj estas registrataj kiel pasivaj, ricevas la Jarlibron k rajtas same kiel la aktivaj uzi la servojn de l' Asocio, sed ne havas voĉdonan rajton (vd. Statuton, par. 4, 5, 6).

* Plena tarifaro aperis en n-oj 311, 319.

Pri nepresitaj SAT-libroj en Moskvo

Denove necesas refuti aserton de Demidjuk en “I-isto“ (n-o 6), nome, ke nia listo da manuskriptoj, troviĝantaj je la dispono de C. K. de SEU por presigo en Moskvo[1] estas nekorekta pro tio, ke 2 el la cititaj verkoj troviĝas ekster Sovetio.

Ni konstatas, ke ni bazis niajn komunikojn sur la informoj de la ekssekretario de la Literatura Komisiono, K-do Rublov, kiu cetere ankaŭ estas membro de la C. K. de SEU. Se Rublov erarinformis nin, li akceptu la plenan respondecon pri tio. Ni ree memorigas la honestajn SAT-anojn pri jenaj faktoj:

1. La menciitaj manuskriptoj estis kontrolitaj de Literatura Komisiono en Odeso (kies sekretario estis Ru-

[1] *Vd. n-ojn 304, 321 de “S-ulo“.*

blov), laŭ oficiala raporto aperinta en n-o 249 de "S-ulo"; 2. ni klare komisiis al Rublov sendi la manuskriptojn por presigo al Moskvo (25. 6. 30); 3. de kiam Demidjuk neis la ricevon, ni ĉion faris por ekscii, kie troviĝas la en Odeso kontrolitaj manuskriptoj, kiuj laŭ niaj instrukcioj devas esti senditaj de Rublov al Moskvo.

Al nia lasta tiurilata esplor-letero, de 1. decembro 1930, ĝis hodiaŭ Rublov ankoraŭ ne respondis!

Tamen, tion ne neas K-do Demidjuk mem, DEPOST 22 MONATOJ troviĝas por presigo en Moskvo la manuskripto "Kosmopolita Ideo" (250-paĝa verko) k ankaŭ delonge la traduko de "Ford aŭ Marks" (proks. samampleksa). Se unu el la de ni cititaj manuskriptoj, kiujn Rublov devis sendi al Moskvo, troviĝas ekster Sovetio ("Ekonomia Geografio" de Horrabin, ĉ. 200-paĝa), nome ĉe la britiaj tradukintoj, ni eksciis tion nur je fino de novembro 1930 (vd. nian noton en n-o 321, p. 71), post ripetaj insistaj demandoj al Rublov.

K-do Demidjuk vane provas mistifiki nin pli longe k provas vane trompi per elturniĝema frazĵonglado tiujn, kiuj volas scii la veron: kial ne plu estas presitaj libroj de SAT en Moskvo? Ni ja ne ĉesos ripeti: Kial? — Dume presiĝas tie esperantaj libroj je la nomo de EKRELO k de CK de SEU. La nova al SAT konkurenca eldonejo jam presigis aron da libroj (vd. n-on 325), parte en Lajpcig, sed precipe k ĉefe en Moskvo. (En n-o 325 ni eĉ ne menciis la broŝuron "Stalin, Kulturo nacia k internacia", eldonitan de EKRELO k presitan en Moskvo; ĉar tiutempe ni ankoraŭ ne vidis ĝin.) La honestaj komprenkapablaj finfine konvinkiĝos, kiel ni, ke la tuta mistifikado estas atenco kontraŭ SAT. Sed tiaj malnoblaj rimedoj tamen ne sukcesos detrui nian Asocion.

Direkcio de SAT.

Plia mensogo

Deklaro

Leginte en n-o 327 la artikolon "Lavango da mensogoj" mi sukcesis havigi al mi cititan "Bulteno de CK de SEU" (n-o 10/11) de iu K-do (mi persone ne ricevis ĝin). Mi opinias necese miaflanke aldoni jenan deklaron pri aserto farita en ĉi tiu "Bulteno" de CK de SEU, nome, ke mi malobeis al instrukcio de la Direkcio rilate ekspedon de gazetoj al Sovetio: Tiu aserto estas malvera k ne respondas al la faktoj. Mi konstatas, ke neniam ekzistis konflikto inter la Direkcio k mi, k ke ĉiam mi povis interkonsente labori kun la Direkciaj K-doj, ankaŭ rilate al tiu afero, pri kiu skribas la "Bulteno".

R. Lerfner (90).

TRA LA MOVADO

KRONIKO

AŬSTRIO. La unua granda okazo, dum kiu esp-o servos al la internacia sportularo laborista, estos la dua vintrosport-olimpiado okazonta komence de februaro en Mirccuŝlag (Mürzzuschlag). La esp. sportuloj renkontiĝos sabate, la 7-an de febr. vespere je la 20-a por "esp. vespero". — En *Linz* partoprenas 72 infanoj pli aĝaj ol 12-jaraj k plenkreskaj funkciuloj kurson ĉe "infanamika grupo". (Laŭ "Socialisto".) — *GERMANIO. Bochum.* La loka grupo (ne apartenanta al LEA) propagandas nun ĉefe inter lab. sportuloj k interrilatis kun la lokaj lab. sport-unuiĝoj por aranĝi plurajn kursojn, atentigante pri la 2. Lab. Olimpio en Vieno ĉi-jare okazonta. La soc. ĉiutaga gazeto tre favoras esp-on k ofte enpresas artikolojn k notojn (dank' al redaktoro Kalweit). En du urboj de la regiono (Dortmund k Essen) esp-o estas akceptita en la instruplanon de l' popolaltlernejo.

KLARIGO

En n-o 321 de "S-ulo" sub la artikolo "La skisma malsano" estas donitaj du ekzemploj pri "ŝanĝo de taktiko" fare de politikaj partioj. Por eviti miskomprenon ĉe neinformitaj ekstergermaniaj legantoj la 2-a ekzemplo estas jene komprenenda: "La kom-partio en regna parlamento germania voĉdonis por faŝistpartia propono amnestii politikajn krimulojn". Nenian riproĉon enhavu tiu konstato, ĉar kun faŝistaj krimuloj ja samtempe estas amnestiitaj komunistaj enkarcerigitoj. Ĉi tiun fakton mi nur citis por pruvi, ke ŝanĝiĝas la taktiko de politikaj partioj, nome, ĉar antaŭe la kom-partio ĉiam postulis "severan punadon al faŝistoj".

A. v. d. Heid, Dortmund.

NIA POŜTO

11 895. — Ni transsendis vian manuskripton al K-do Wendt (red. de Sporta paĝo), kiu decidos pri ĝia sorto.

12 439. — Vian "skizon" ni akceptas por enpreso en "LNE". La alia aperos en "S-ulo", kiam spaco permesos.

11 297. — Via artikolo aperos. *Red.*

16 689. — Ni transsendis ĝin la 22. 12. 30.

4710. — Via mono alvenis la 2. 1. k la 9. 1. ni aranĝis la mendojn. *Adm.*

NEKROLOGO

La 1-an de januaro mortis pro akcidento K-do SAT-ano 14 326

JOAQUIN MARI

Fervore k vigle li partoprenis nian movadon k ĉiam kun proleta fiero li plenumis sian SAT-anan devon k defendadis la anarkistan idearon.

Ni, komunistoj k senpartiuloj, treege funebras pro lia tragika morto.

Honore al lia memoro: ĉiam antaŭen!

SAT-anaro de Valencia.

KORESPONDADO

DANCIGO

Anoncu sin, kiu volas! — Mi pagos por 2 sovetiaj Gek-doj po 1/4 "S-ulo". Interŝanĝe mi ŝatus ricevi sov. esp. eldonaĵojn. Adr.: Kurt Klaps, Karpfenseigen 12, *Danzig.*

GERMANIO

K-do H. Lohse, Harthauer Str. 18/II., *Harthau ap. Chemnitz,* kĉl, L, PI, PM. Resp. garantiata.

Kelke da gelernantoj koresp. kĉl. Adr.: K-do Fritz Federkiel, Zöllerring, 104, *Frankenthal* (Rheinpfalz).

K-do Alfred Kurth (komencanto), Colditzer Str. 35, *Leisnig/Sa.,* kĉl, PI, bfl. Resp. garantiata.

K-do Hans Kempf, Kronacher Str. 11, *Ansbach/Bay.,* kĉl, pri ĉ. temoj, precipe politikaj. Skribu multnombre! Resp. garantiata.

K-do Karl Roth, Friedhofstr. 5, *Mannheim-Neckarau,* kun Japanio k Ĉinio, pri ĉ. temoj, L, PI.

HISPANIO

K-do Jose Santularia, str. Cerdena 403, 3-o, 2-a, *Barcelona,* kĉl, pri ĉ. temoj, L, PI. Resp. garantiata.

PORTUGALIO

K-do Raul da Silva, Rua do Alvito 69-2-o Esq., *Lisboa,* kĉl, L, PI.

SOVETIO

K-do N. Lanin, Begovaja 4, kv. 51, *Moskvo-40,* kĉl, pri politiko, lab. movado ktp. Speciale kontraŭreligiaj temoj k infanmovado. Nur serioze! Resp. garantiata.

Laborista Sekcio de Beograda Esperanto-Societo

aranĝas 15. februaro "Letervesperon" k petas ĉ. l. Gek-dojn sendi interesan materialon: L, PK, por interesi laboristojn pri esp-o. Ĉion sendu al adreso: Beograda Esperanto-Societo, por Laborista Sekcio, *Beograd,* Kralja Milana ul. Hotel "London". Jugoslavio.

Komuniko de Sennaciista Frakcio

Responde al mia alvoko en n-o 315 de "Sulo" mi ĝoje povas raporti, ke la aliĝoj alfluis el la plej diversaj landoj, tiel ke ĉie en la mondo troviĝos unuoj de Sennaciista Frakcio, postenoj de l' avangardo de la revolucia proletaro.

Tamen la iniciatintoj ne jam restas kontentaj. Ni devas labori, agi, varbi, agiti, prezenti nian opinion, ataki la kontraŭdirantojn ĉiel k ĉion fari por venki en la interbataloj de opinioj. Kial ne ankoraŭ vi, vi k vi aliĝas?

Ĉu vi estas Sennaciisto aŭ Naciisto? Aŭ indiferentulo?

Skribu vian opinion! Aliĝu! Ankaŭ ne forgesu, ke mono estas bezonata! Ekmoviĝu! Estu aktivaj! Nur aktiveco decidos finfine.

Jen la adreso: *Theodore Weder,* 24—29 Merchant Str., Astoria, N. Y., Usono.

ENHAVO

Presejo: Neudrag, Leipzig (Germanio)